

ESPEDRÍS LLARG

REVISTA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ I CULTURA DE BEGUR-ESCLANYÀ

N. 73 SETEMBRE 05

**Fira d'Indians,
la consolidació**

Revista Municipal
d'Informació i Cultura de
Begur-Esclanyà

N. 73 setembre 2005

Ajuntament de Begur

Redacció:
Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon 972 62 43 05
e-mail:
arxiuunicipal@begur.org

Diputació de Girona

Disseny Gràfic: AUCA
Disseny i Comunicació

Impressió: Gràfiques Palahí

Dipòsit legal: Gi - 802 - 1987

Fotos coberta: M. Carreras

Els conceptes i les opinions
sostinguts en els articles signats que
apareixen a *Es Pedris Llarg* no
representen necessàriament l'opinió
d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'*Es Pedris
Llarg* són obertes a tothom. Qualsevol
persona que vulgui emetre la seva
opinió o col·laborar en la revista ha
de lliurar els originals a la Redacció,
fent-hi constar les seves dades
personals i el seu telèfon, sense que
això comporti cap compromís de
publicació dels articles que no s'hagin
sol·licitat expressament.

A fi de complir amb l'art. 25.1.m,
de la Llei BRL, les vostres dades han
estat extretes de l'arxiu de
l'Ajuntament de Begur. Per deixar de
rebre informació, només cal que ho
digueu a la secció de Registre
d'entrada i informació de
l'Ajuntament o envieu un e-mail a
la nostra bústia:
arxiuunicipal@begur.org

L'oferta cultural i lúdica a Begur

És bo per a un municipi que tingui vida en tots aquells vessants en què es pot incidir. És bàsic que es dinamitzi tot allò que afavoreix l'activitat econòmica, però també és bo incidir en aspectes que ajuden a transmetre la vitalitat d'un poble com pot ser el seu vessant cultural, lúdic o esportiu. Si és important per a un municipi disposar d'una bona escola, una biblioteca i una llar d'infants per a l'ensenyament, un bon casal d'avis per a la gent gran, o uns bons equipaments esportius, també és important disposar d'equipaments per acollir una bona oferta cultural i lúdica.

Begur disposa d'aquests equipaments, i penso que tant l'àrea de cultura com la de turisme estan portant a terme una feina molt important: als balls populars dels dimecres i les sardanes dels

dissabtes, cal afegir el Festival Internacional de Música de Begur, amb una llarga tradició però que s'ha potenciat els dos darrers anys amb un resultat satisfactori, el nivell de les exposicions a les Escoles Velles, la festa Major de Sant Pere i Santa Reparada amb les millors Orquestres, les cantades d'havaneres en diferents llocs del municipi, la Fira d'Indians, cinema, festes populars i altres activitats, han conformat una interessant oferta que ha donat prestigi al municipi, essent un al·licient més per visitar el poble.

Hem de seguir per aquest camí. La gent que visita Begur valora molt positivament el que s'ofereix en el seu conjunt. Comerç, gastronomia, música, platja, paisatge, racons tranquils, senderisme, entreteniment i cultura, converteixen Begur en un destí turístic privilegiat.

No vull acabar aquest article sense felicitar els vilatans per la seva participació en la II Fira d'Indians. La seva implicació és l'èxit d'aquest esdeveniment. Com a alcalde vull agrair l'esforç de tots el que l'han fet possible. Que la festa continuï els propers anys.

Espero i desitjo per a tothom una bona tardor, tot esperant que el temps no causi més problemes.

Carles Arnau i Ferrer
Alcalde

Foto: A. Tàpies

Foto: Carreras

Extracte d'acords

Junta de Govern 17-05-05

- Es contracta l'empresa Coins-Begur per realitzar els treballs de treure l'escala de vianants de la Platja de Cala del Rei i fer-ne una de nova amb un pressupost de 9.576 euros.

Ple 31-05-05

- S'aprova per unanimitat el compte General del Pressupost de la Corporació de 2004 amb un romanent de tresoreria per a despeses generals (superàvit net) de 1.667.882 euros.

Junta de Govern 14-06-05

- S'adjudica la subhasta pública convocada per a l'execució de l'obra de construcció d'un Local Social al Camp de Futbol a l'empresa Francesc Lofra pel preu de 105.843 euros.

Ple 05-07-05

- S'aprova per unanimitat el Projecte d'Urbanització Residencial Begur - Conca Sud.

Junta de Govern 12-07-05

- Es contracta l'empresa Excavacions Cots, SA per realitzar treballs d'eixamplament a la carretera de Cap de Begur - Semàfor, amb un import de 4.495 euros.

Ple 26-07-05

- S'aprova per unanimitat el Projecte de Reparcel·lació de Residencial Begur - Conca Sud.

- S'aprova per unanimitat el conveni expropiatori de mutu acord que permet obtenir els terrenys (AA28 - 5.299m²) per a la futura ampliació del Col·legi Públic L'Oliver Vell d'Esclanyà.

Junta de Govern 09-08-05

- S'accepta la subvenció concedida per la Diputació de Girona per a la instal·lació d'una marquesina al camp de futbol amb un import de 25.000 euros.

Ple 30-08-05

- S'acorda per unanimitat, un cop valorat el concurs públic convocat, adjudicar a l'empresa Rubau

Tarrés, SA pel preu de 3.845.000 euros l'execució de les obres d'urbanització de Residencial Begur - Conca Sud.

- S'acorda per majoria instruir expedient per a la venda de 2 parcel·les de propietat municipal situades al c/ Girasol d'Esclanyà.

- S'aprova per unanimitat la participació de l'Ajuntament de Begur com a patró en la Fundació Catalana Privada Begur-Cuba, que tindrà com a finalitat contribuir a un major aprofitament en les relacions culturals i socials entre Cuba i Begur, i que serà oberta a totes aquelles persones o entitats que manifestin interès o desig de contribuir a la realització de l'esmentada finalitat.

- Es dona compte de la renúncia al càrrec de regidora presentada per la Sra. Neus Martínez, regidora de Sanitat i Activitats d'Esclanyà.

Junta de Govern 06-09-05

- S'acorda procedir a l'execució forçosa dels terrenys destinats a vials i zones verdes del sector de Mas Mató (immobiliària Begur Sa Riera SA : 13.532 m² / Emilio Ramos Marca : 11.489 m²).

SERVEI DE RECAPTACIÓ

Carrer Ventura Sabater, 4 17255 BEGUR
Telèfon 972 62 40 30 Fax 972 62 43 42

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament 972 62 40 20
 Policia Local 972 62 42 00 - 972 62 34 78
 Consultori Mèdic 972 62 20 25
 Oficina d'Informació i Turisme 972 62 45 20
 Arxiu Municipal 972 62 43 05
 Biblioteca Salvador Raurich 972 62 43 05
 Ràdio Begur 972 62 43 03 - 972 62 43 02
 Casal d'Avis 972 62 60 02
 Llar d'Infants Ses Falgues 972 62 43 04
 Escola Doctor Arruga 972 62 41 14
 Local Polivalent d'Esclanyà 972 61 03 45
 Escola L'Oliver Vell 972 61 19 90

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**
 Governació / Obres i Serveis / Turisme
 Matins: De dilluns a divendres de 9 a 2

1r tinent d'alcalde: **Joan Català**
 Urbanisme / Medi Ambient / Consell Municipal d'Esclanyà
 Matins: De dilluns a divendres de 10 a 2
 Tarda: Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**
 Esports / Festes
 Tarda: Dimarts de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Rosa Pérez**
 Ensenyament / Serveis Socials / Comerç
 Tarda: Dimarts de 6 a 8

Regidoria d'Hisenda / Cultura / Joventut / Ràdio i Cinema: **Joan Loureiro**
 Tarda: Dimarts de 6 a 8 (Escoles Velles)

Regidoria de Platges i Serveis de neteja: **Joan Garcia**
 Matins: Dilluns i dijous de 12 a 1

Regidoria de Gent Gran / Activitats Casino / Serveis Polivalent Esclanyà
Maria Dolors Torrent
 Tarda: Dimarts de 7 a 8 (Begur)
 Dimecres de 4 a 5 (Esclanyà)

Grup Municipal Socialista
 Tarda: Dimarts de 6 a 8

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

SEGURETAT

POLICIA LOCAL
 972 62 42 00 - 972 62 34 78

MOSSOS D'ESQUADRA 088

INFORMACIÓ GENERAL
 012 (Àmbit tot Catalunya)

Registre Civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2005 i el 31-06-2005

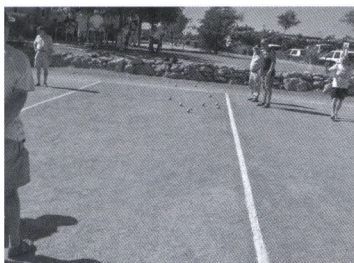
Data	Nounat/ada	Fill/a de:	
05-04-2005	Frederic Renart Gregorio	Marià Renart Carreras	Maria Dalia Gregorio Campesino
08-04-2005	Gerard de la Luz Amiel	Eduard de la Luz Pulido	Gemma Amiel Matller
15-04-2005	Joel Serrano Ametller	José Antonio Serrano Peral	Silvia Ametller Pol
25-04-2005	Emma Ramírez Gil	Daniel Ramírez Fernández	Eva Gil Martínez
01-05-2005	Alicia Cobo González	José Cobo Castro	Francisca González Ortega
02-05-2005	Oriol Salvadó Moreno	Jordi Salvadó Sais	Remei Moreno Torres
05-05-2005	Martina Serra Capdevila	Miquel Serra Cruz	Pilar Capdevila Quintana
12-05-2005	Axel Pi Patiño	Axel Pi Laib	Irene Patiño Delgado
12-05-2005	Pau Saballs Maruny	Santiago Saballs Rovira	Mercedes Maruny Portillo
13-05-2005	Hugo López Lozano	Miquel López Pérez	Carolina Lozano Romero
22-06-2005	Elsa Morcillo Rodríguez	David Morcillo Sánchez	Alicia Rodríguez Sais

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2005 i el 30-06-2005

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Emiliano Ortiz González	04-04-2005	PALAMÓS
Ottilie Sticher Geb. Blatter	08-04-2005	BEGUR
José Font Valentí	30-04-2005	BEGUR
Magdalena Trilla Moragues	11-06-2005	BEGUR
Karin Dressen	19-06-2005	GIRONA

Casaments celebrats en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2005 i el 30-06-2005

Nom del Nuvi	Nom de la Núvia	Data
J. H. Edouard Van Berwaer	Helena Jornet Barandela	02-04-2005
José Javier Planas Oliva	Beatriz Amoraga Calvo	16-04-2005
Luis Jimenez Pardo	Raquel García Bajo	23-04-2005
Marcos García Palerm	Maria Teresa Poyos Peralta	30-04-2005
Miguel Serra Cruz	Pilar Capdevila Quintana	03-05-2005
José Luis Vadillo López	Clara Rexach García	14-05-2005
Blas A. Guerrero Rebollo	Montse. Rodríguez Corpas	14-05-2005
David Faidella Carrillo	Gemma Arqué Cot	14-05-2005
Xavier Subirats Hofer	Natalia Vazquez Rehbein	19-05-2005
Ángel Aldrich Megino	Silvia Feliu Sanchez	28-05-2005
Francesc Peiró Larrode	Alexa Sanchez Bosch	29-05-2005
Ignacio Pujol Nuez	Olga Rúbio Zaragoza	11-06-2005
Manuel Martínez Rodríguez	Sara Vallés Rodríguez	23-06-2005

Festa Major d'Esclanyà

Un any més amb èxit es va celebrar la Festa Major. A les activitats tradicionals; cinema al carrer, pintada de samarretes, revista, festa infantil, escuma i xocolatada, balls, concert i havaneres; enguany com a novetats es va fer el I campionat de Petanca i un espai de Joc Infantil i Juvenil molt agraït pel jovent d'Esclanya.

També amb èxit d'assistència va tenir lloc durant els dies de la festa i l'Exposició de labors, patchwork i manualitats.

No hem d'oblidar mai de donar un agraïment especial i sincer a tots els membres de la Comissió de Festes pel seu esforç i dedicació.

La Regidoria de Joventut, un repte

A la Regidoria de Joventut s'ha tingut en compte que la tasca que s'ha de dur a terme ha de ser metòdica i ha de tenir continuïtat, tant pel que fa als objectius com a les propostes pràctiques. I que, a diferència del que esdevé en altres regidories, l'execució de qualsevol projecte transcorre lentament, fins que els objectius inicials es converteixen en realitat. Els fruits de la planificació sempre s'obtenen a llarg termini.

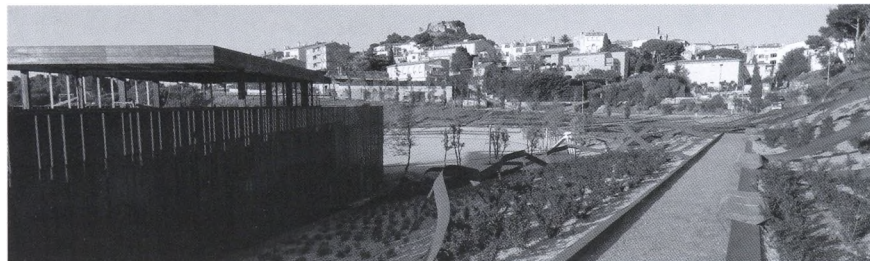
Des d'un principi, i després d'analitzar la realitat de la població juvenil de Begur, s'han aplicat dues estratègies. La primera ha estat reforçar l'Àrea de Joventut amb un nou tècnic que ajuda a completar la plantilla i a doblar els mitjans que fins ara teníem. La segona, és la creació de nous espais de treball, reunió i lleure per al jovent.

La creació del local del Parc de l'Arbreda permetrà cobrir una part dels objectius. Aquest local serà un punt de trobada del jovent per al seu temps d'oci. Però també ha de fer una funció social com a punt de trobada. És per això que, a més de dotar l'edifici dels equipaments necessaris per a poder gaudir del seu temps lliure (futbolins, billars, ordinadors, etc.), s'hi pretén dur a terme tot tipus d'actes, xerrades, exposicions; activitats destinades a la formació dels joves.

Malgrat comptar amb aquest nou local, continua essent necessari un local per realitzar tallers i altres activitats destinades al jovent. De moment, i fins que trobem una solució més adient per a les propostes d'enguany, adequarem una aula de l'edifici del Casino Cultural.

Els objectius d'aquesta regidoria però, no s'aturen en la programació de diverses activitats lúdiques i formatives, sinó que per mitjà d'aquestes propostes i dels recursos humans es pretén aconseguir una joventut més sana i integrada a la nostra societat, responsable, participativa i plena d'iniciatives i il·lusions. Ens manca, però, una tercera estratègia, que només depèn de la participació dels pares.

Entenem que l'educació dels fills depèn essencialment dels pares i que no és lícit emparar-se en l'escola i en les activitats extraescolars i de

*Local de la joventut al Parc de l'Arbreda
Foto: Carreras*

lleure. Els pares tenen la responsabilitat quasi absoluta de l'educació dels seus fills. Els actes incívics, les actuacions poc responsables i les actituds barroeres i provocadores són signes evidents de la manca d'una actuació educadora i tutora per part de l'entorn familiar. Les administracions no poden fer el paper de pares. Sovint sentim com a excusa dels pares, davant d'un comportament incorrecte del fill, que la culpa és de l'administració que no posa cap mitjà per evitar que el seu fill o filla es corrompin. Això no val. Qui ha d'educar sota els paràmetres de la responsabilitat i el civisme són els pares. L'administració hauria de demanar responsabilitats als pares en aquells casos en què un noi/a incompleix les normes socials de convivència pacífica.

Finalment, m'agradaria destacar el fet que l'actual consistori considera de molta importància la manca del veritable local per a la joventut, com és un institut. Per a nosaltres, aquest és el veritable local per a la joventut, que de ben segur comportaria la participació dels nois i noies en les activitats del poble, atès que no s'haurien de desplaçar per a continuar els seus estudis. L'institut proporcionaria els tallers d'estudis diversos, comptaria amb els recursos humans adequats, locals condicionats i espais polivalents des d'on podrien desenvolupar-se projectes adients a les inquietuds dels nostres joves. Des de l'Ajuntament s'ha formalitzat la petició d'aquest institut al Departament d'Educació de la Generalitat. De moment, no n'hem tingut resposta. Estem segurs que una resposta positiva asseguraria la integració social dels joves en el nostre poble.

Joan Manel Loureiro Vall
Regidor de Cultura i Joventut

*Millores al camp de futbol,
nova marquesina i local social
Fotos: Carreras*

Inauguració del Parc de l'Arbreda

El passat dos de juliol es va inaugurar el nou Parc de l'Arbreda, sens dubte l'obra de més envergadura portada a terme per aquest Consistori aquests darrers anys. Els begurencs i begurenques varen poder gaudir per primer cop d'aquest nou espai en una llúida festa que va entusiasmar els assistents. Abans de finals d'any inaugurarem el local per al jovent. Sincerament crec que els vilatans podem estar orgullosos d'aquest nou espai. Que per molts d'anys ens hi puguem trobar.

Carles Arnau i Ferrer
Alcalde de Begur

Fotos: Carreras

Activitats d'estiu per al jovent

Del 4 al 29 de juliol es va dur a terme un Casal de Teatre Jove, dirigit per l'actriu Olga Cercós. Les alumnes van treballar diferents camps de la interpretació com ara la dicció o el moviment, i van estructurar la seva feina al voltant del tema del racisme. Els dies 29 i 31 del mateix mes, al Casino Cultural, les participants van oferir una mostra del que havien après durant les classes. El públic va poder gaudir de diferents representacions de titelles, que les mateixes alumnes havien fabricat i ideat, així com d'una petita obra del teatre de l'absurd.

El Taller de Pintura va tenir lloc la primera quinzena d'agost i va anar a càrrec del pintor Robert Manera. Els alumnes van treballar l'aprenentatge del traç, el dibuix i el color, tot realitzant les seves pròpies obres amb l'assessorament del professor. Des del dibuix amb llapis, passant pel carbonet, fins a la tèmpera, van experimentar diferents tècniques pictòriques.

Els alumnes del Taller de Ràdio, guiats per Marc Clapés i Miquel Martín, van descobrir com es preparava i es realitzava un programa. Ells mateixos van fer un programa en directe a Ràdio Begur l'últim dia de classe. Els participants van oferir als oients diferents seccions com ara notícies, viatges, oci o moda, una llista d'èxits musicals i van entrevistar el regidor de Cultura i Joventut, Joan Loureiro.

Des de l'Àrea de Joventut agraïm a tots els nois i noies la seva participació en els tallers i els convidem a continuar prenent part en totes les activitats que tenim programades per a la temporada d'hivern. Donem també les gràcies al professors que han impartit les classes i a tota la gent que ha col·laborat en els projectes.

A partir de l'octubre, podreu apuntar-vos a les noves activitats: Taller de Teatre: el muntatge teatral. I més endavant tindrem també un Taller de Maquillatge i un Taller de Fotografia. Us informarem puntualment dels tallers i podeu consultar les activitats a la pàgina web de l'Ajuntament de Begur: www.begur.org.

Àrea de Joventut

Onze de Setembre: conferència de Francesc Ferrer i Gironès a Begur

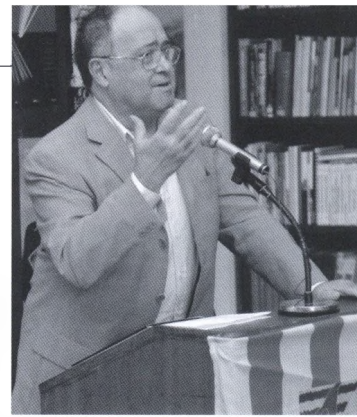
A Begur des de fa setze anys, la commemoració de la Diada Nacional de Catalunya, a més del vessant lúdic, fa atenció especial a l'activitat cultural i, en conseqüència, organitza una conferència. Enguany, el ponent fou el polític i escriptor Francesc Ferrer i Gironès, persona de reconeguda vàlua i perfil catalanista.

Francesc Ferrer i Gironès és un personatge clau de la història recent del nostre país. Si apliquem aquesta observació a l'àmbit estrictament gironí, aleshores podem dir sense cap mena d'exageració que bona part de la història democràtica de Girona s'ha construït a partir de l'activitat social, política i cultural desenvolupada per Francesc Ferrer.

Apuntem quatre notes biogràfiques, extretes gairebé a l'atzar del seu inacabable i modèlic currículum: Als anys seixanta fou un dels impulsors de la revista Presència. Al 1966, Coordinador a les comarques gironines de la campanya Català a l'Escola. Al 1974 és elegit president de la Cambra de Comerç de Girona. Al 1975, participa activament en l'Assemblea Democràtica de Girona. A l'any següent participa en l'organització del primer Onze de Setembre que se celebra després de la Guerra Civil. El 15 de juny 1977 és elegit senador per Girona per l'Entesa del Catalans. A finals de 1978 treballa en el projecte d'edició del primer diari català de Girona, *El Punt*. El 1982 torna a ser elegit senador per Girona, càrrec que renovarà a les eleccions del 1986 i 1989. Al 1995 és elegit diputat al Parlament de Catalunya i reelegit quatre anys més tard. Actualment és regidor a l'Ajuntament de Girona.

Entre la seva nombrosa bibliografia destaquem: "La persecució de la llengua catalana", "L'economia del set-cents a les comarques gironines", "Lletres de batalla", "Els drets lingüístics dels catalanoparlants" (conjuntament amb en Josep Cruanyes), "Insubmissió lingüística", "Una acció per l'habitatge. Els primers 30 anys del Patronat Benèfic Santa Creu de la Selva" (1991), "Els moviments socials a les comarques gironines", "La Catalanofòbia", "Isabel Vilà, primera sindicalista catalana", "El gran llibre per la independència".

Després de la conferència a les Escoles Velles de Begur, es lliura als assistents el llibre "Francesc Ferrer i Gironès: un patriota al servei d'un poble". Reproduïm un article publicat per Francesc Ferrer el mateix dia Onze de Setembre d'enguany al diari *El Punt*, atès que recull bona part dels principis exposats per Ferrer a Begur.

L'any 2005, no podem pas dir que fem la celebració de l'Onze de Setembre, atès que no celebrem res, ni tenim res per festejar. El que fem és commemorar, evocar o recordar la derrota militar per la qual ens varen ocupar militarment i ens aboliren les nostres llibertats. El que sí que cal fer és que aquesta commemoració és realitzi amb la solemnitat adient, per dues raons.

Primera, per fer memòria que no se'ns ha tornat la llibertat perduda, la qual era garantida per les nostres Constitucions, i que encara estem ocupats militarment pel dret de conquesta. Segon, per honorar i enaltir tots aquells que van morir per la defensa de les nostres llibertats nacionals i tots aquells que foren perseguits per aquesta causa i altres que hagueren d'anar a l'exili. El 1714 els catalans que agafen les armes per defensar les Constitucions no ho fan pas per emparar una dinastia, ni un territori, ni una bandera, ni gairebé diria les essències identitàries. La pàtria dels catalans és el conjunt de lleis que els governen, els emparen i els administren, i els regulen. Per als catalans, abolir i paltrigar les seves Constitucions era com caure en l'esclavitud. A la crida per la lluita de les tres de la tarda feta pel Consell de Cent a Barcelona, el mateix dia onze de setembre, s'hi afirma: «Essent l'esclavitud certa i forçosa.» La pàtria dels catalans és la llibertat que garanteixen les Constitucions. Per això, quan els catalans moren per Catalunya, ho fan simplement per defensar la seva llibertat. L'Estat espanyol ens vol recrear i inventar un imaginari nacional perquè els catalans ens considerem subjectes de l'autoodi i fruit estèril d'una inexistència. Les nostres llibertats ens han sortit molt cares, i per això ara no les podem pas abandonar. El millor homenatge als que van morir i als que van patir per la llibertat és que ara tots plegats reivindicuem allò que ells defensaren. El fil de la llibertat dels catalans mai no s'atura, i passa d'una generació a l'altra. Fer memòria de la conculcació del «dret internacional» en aquesta contesa és explicar la iniquitat que va representar aquesta pèrdua de llibertat per a tot un poble. Explicar senzillament les competències culturals, els drets fiscals i hisendístics, les facultats judicials, etc., que jurídicament tenia el Principat de Catalunya, és el primer pas per reclamar i reivindicar allò que encara se'ns ha de tornar. Fer memòria de tots aquells que van morir per defensar la llibertat és un deure nostre i una obligació de les institucions. És el mínim patriotisme que se'ns pot exigir. Cal que tinguem molt clar que els catalans hem estat més segles políticament independents, que no pas subjectes o sotmesos a la Corona de Castella. En conseqüència, cal evidenciar que la llibertat del set-cents és la mateixa llibertat que podríem tenir avui. La llibertat sempre té el mateix concepte. La llibertat quan s'ha obtingut per l'autodeterminació del poble, amb pacte i condicions, no es pot treure per ningú. Quan un poble ha estat i és lliure, totes les seves accions estan justificades, quan el que vol és defensar la seva llibertat. Per això Gregori Maians el 1763 va escriure: «Los castellanos quieren quitarnos aún la memoria de nuestra antigua libertad.» Si l'aportació dels catalans a la civilització europea ha estat la democràcia (primer parlament) i la llibertat (les constitucions), nosaltres tenim el dret de ser ciutadans lliures, dins d'un estat lliure. Aquesta conjuntura que estem vivint, en la qual la revisió de l'Estatut té un gran protagonisme, és un moment oportú per reflexionar sobre el que ha estat Catalunya i el que volem que sigui d'avui endavant. Si no tenim coneixement que Catalunya ha estat més segles independent que no pas subjecta, si no tenim capacitat d'imaginar la nostra llibertat, si no tenim prou elements emocionals i cerebrals per planificar la nostra independència política, poc avançarem.

Per arribar a un convenciment autèntic de la llibertat de Catalunya i de tots els catalans i catalanes, ens cal conèixer que als catalans mai ningú no els havia sotmès, i que, en canvi, ara estem dominats. És un sotmetiment que s'expressa amb l'excusa que no podem ultrapassar la Constitució, com si el perímetre constitucional fós equivalent a la llibertat consubstancial dels catalans. La Constitució és una gàbia. Si la Constitució fos autènticament democràtica, no seria pas la seva lletra, la nostra presó, sinó que seria la garantia de la nostra voluntat pacífica per gaudir la nostra llibertat.

La Fira es va estrenar amb l'actuació estel·lar de l'artista de renom mundial Chano Domínguez, que va captivar el públic aplegat al pati de les Escoles Velles. La Plaça de la Vila va acollir actuacions musicals de diversos estils: el jazz de l'orquestrina de New Orleans, les havaneres de la Coral Juvenil de Begur o el concert de piano d'Ivet Frontela. També fou l'escenari de diverses representacions teatrals com ara els contes de Marieta Sánchez o la mostra del Casal Jove de Teatre de Begur dirigit per Olga Cercós. Un nou espai integrat enguany a la Fira ha estat el Parc de l'Arbreda, on es van dur a terme les actuacions de Juan "El Indio" i els grups Siguraya i Barnhabana que, amb els seus ritmes caribenys, van fer vibrar i ballar la multitud. Els Cremats i l'Empordanet ens van delectar amb les seves havaneres i cançons de taverna en diferents emplaçaments de la vila. A l'entrada de la sala d'exposicions de les Escoles Velles es podia admirar un monumental automòbil Lincoln del 1949, cedit per la Col·lecció d'Automòbils de Salvador Claret; mentre que a l'interior de la sala la gent podia gaudir de "Els color de l'Havana", pintures de Ramon Planes.

II Fira d'Indians: La consolidació

Després del rotund èxit de la primera Fira d'Indians de l'any passat, la Fira d'enguany ha rebut també una allau de visitants i ha assolit un gran ressò mediàtic. Podem afirmar per tant que, tot just en la segona edició, la Fira d'Indians de Begur ja està consolidada i es revela com una de les cites lúdico-culturals ineludibles del nostre país.

La II Fira d'Indians tenia com a motiu la nostàlgia de l'indià, que un cop retornat a Begur després de la seva aventura americana enyora aquelles terres llunyanes que el van acollir. Novament els carrers de Begur es van emplenar de gent vestida d'època, de motius indians i d'alegria i xerinxola. A cada racó, els visitants podien tastar la gastronomia cubana, adquirir productes típics d'ultramar o contemplar els artesans i les mostres d'oficis. Begur fou durant tres dies un poble contagiats per l'esperit indià i immers en la seva màgia.

ACTIVITATS

Cal destacar l'esforç que representa per a un petit poble com Begur organitzar un esdeveniment de tals dimensions, cosa que no seria possible sense la implicació dels begurencs i la seva confiança en el projecte. Segurament un dels elements que assegura l'èxit d'aquesta Fira és el fet que tot el poble se l'ha fet seva i s'hi ha abocat incondicionalment. Des de l'Ajuntament de Begur ens plau agrair l'entrega de tot el personal que ha muntat i treballat en aquesta Fira, de tots els begurencs que s'hi han engrescat i de tots els voluntaris que hi han col·laborat desinteressadament.

En el seu vessant més cultural i històric cal esmentar una altra novetat de la Fira d'aquest any: el I Fòrum de Municipis Indians. Deu municipis de Catalunya amb una marcada tradició indiana, incloent-hi Begur, van tenir un estand informatiu en el marc de la Fira i van participar en una taula rodona al pati de les Escoles Velles.

Ràdio Begur va fer un seguiment intensiu de la Fira, tot entrevistant persones implicades en l'organització de l'esdeveniment i retransmetent en directe alguns dels actes. Així mateix, l'oficina de Turisme va col·locar diferents punts d'informació al municipi i va propiciar que els visitants marxessin amb una samarreta, un barret o una tassa, com a record de la Fira.

En tan sols dos anys, la Fira d'Indians ja s'ha convertit en un senyal d'identitat del nostre municipi i en un símbol de la capacitat de treball i hospitalitat dels seus habitants.

Fotos: Carreras

I FÒRUM de Municipis Indians

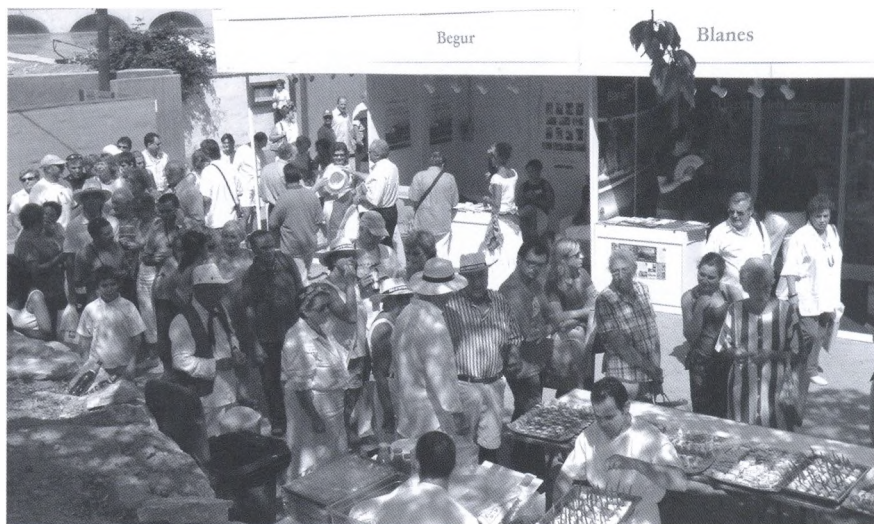
Un projecte de coordinació, des de Begur, de la recerca i difusió del fenomen de l'emigració catalana a Cuba

Fa aproximadament deu anys, a Begur, vam començar una recerca que tenia com a objecte quantificar el fenomen de l'emigració a Cuba al segle XIX. Des d'aleshores s'ha treballat amb molta intensitat, amb notables resultats, i és ara quan el municipi de Begur es veu legitimat d'esdevenir el nucli de la coordinació, entre altres coses, perquè pensem que d'aquesta manera també reforça la seva identitat històrica. I des de fa un parell d'anys es defineixen les bases del que pot ser la futura estructura de coordinació, amb el projecte de creació a Begur d'un centre d'interpretació i d'un centre de documentació sobre el tema cubà. La materialització d'una activitat com és la Fira d'Indians també hi ajuda molt i, darrerament, la constitució de la Fundació Catalana Cuba/Begur-Catalunya ens permet ser encara més optimistes cara al futur. No obstant tot plegat, sens dubte, si l'Ajuntament de Begur no hagués donat un suport incondicional al projecte de poc haurien servit les idees i la bona voluntat.

El I Fòrum de Municipis Indians, celebrat a Begur en el context de la II Fira d'Indians, els dies 2, 3 i 4 de setembre de 2005, té la voluntat manifesta d'esdevenir un espai on es posin en comú línies de recerca, projectes i polítiques culturals que tinguin com a objecte d'atenció les relacions històriques entre Catalunya i Cuba. Certament, algú es pot preguntar si la funció de coordinació correspon a una administració municipal o a una iniciativa, més o menys personal, d'investigadors i estudiosos de la història comuna entre Catalunya i Amèrica.

Cal dir que el projecte neix amb la voluntat de sumar i de recollir idees. Evidentment, treballar –i encara ho volem fer més– molt a prop del món acadèmic. La coordinació de la recerca des de Begur la volem estructurar a partir de diverses bases, com ara la col·laboració que mantenim amb el projecte de recerca sobre qüestions espanyoles i internacionals que funciona a la Universitat Pompeu Fabra des de fa més de deu anys, i que han organitzat moltes reunions internacionals –en algunes de les quals hem participat– i que editen la publicació "Illes i Imperis". Entenem que la funció del Fòrum es complementa perfectament amb projectes universitaris tan sòlids com el que acabem d'esmentar.

En el I Fòrum de Municipis Indians hi participaren deu municipis: Begur, Blanes, Canet de Mar, Lloret de Mar, Mataró, Palafrugell, Santa Coloma de Farners, Sitges, Tossa de Mar i Vilanova i la Geltrú. S'habilitàà durant els tres dies que va durar el Fòrum, un espai on cada municipi disposava d'un estand on es reflectia, sobretot a partir de material gràfic, la particular història del municipi i amb relació a Cuba. En el context del Fòrum s'organitzà, el dia 3 de setembre, una taula rodona on participaren com a representants de cada municipi: Pep Torres (Blanes), Pep Rovira (Canet de Mar), Quim Davant (Lloret de Mar), Manuel Cusachs (Mataró), Pilar Heranz (Palafrugell), Dolça Iglesias (Santa Coloma de Farners), David Jou (Sitges), Màrius Zuchitello (Tossa de Mar), Adolf Montoliu (Vilanova i la Geltrú) i Lluís Costa (Begur).

L'acte va servir perquè els organitzadors presentessin públicament els objectius del Fòrum. Així mateix, cada participant va explicar la vinculació històrica del seu municipi amb Cuba i es van exposar alguns projectes municipals que sobre el tema de Cuba ja estan en funcionament. L'organitzador del Fòrum, l'Ajuntament de Begur, va explicitar els trets bàsics del projecte de coordinació, que se sustenta en tres eixos:

- 1- Potenciació d'estudis d'història local i diagnòsi de dèficits bibliogràfics.
- 2- Constatació de la necessitat d'establir un equilibri entre recerca i divulgació
- 3- Integració de la divulgació, tant de l'àmbit escolar com general, en els processos de dinamització cultural i social dels municipis.

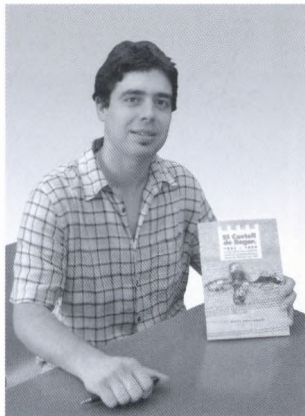
En finalitzar la taula rodona es va anunciar la convocatòria del II Fòrum de Municipis Indians a celebrar a Begur l'any 2006.

La proposta de coordinació des de Begur, de la recerca i difusió del fenomen de l'emigració catalana a Cuba ha compromès l'Ajuntament de Begur en un gran projecte que ha il·lusionat molts municipis indians de Catalunya, els quals resten expectants de les directrius plantejades pels organitzadors.

Taula rodona I Fòrum de Municipis Indians i tastets de cuina cubana a l'espai Fòrum

Fotos: Carreras

Lluís Costa
 Director de l'Arxiu Municipal de Begur

Elvis Mallorquí
Foto: Carreras

Es presenta el llibre de *El Castell de Begur a Esclanyà*

El passat dia 10 de setembre es va presentar a Esclanyà el llibre d'Elvis Mallorquí *El Castell de Begur 1052-1604. Estudi i edició de la venda del Castell de la Universitat de Begur, Regencós i Esclanyà l'any 1604*

L'historiador Elvis Mallorquí va centrar la seva xerrada en la població d'Esclanyà i en les vicissituds que ha viscut al llarg de la seva història.

A continuació transcrivim una síntesi de la conferència.

ESCLANYÀ: ENTRE LA PARRÒQUIA I EL CASTELL Elvis Mallorquí

El 23 de setembre del 1604 el senyor del castell de Begur, en Carles de Vilademany i de Cruïlles, fortament endeutat, va vendre als procuradors de la universitat del castell de Begur i dels llocs de Regencós i d'Esclanyà, el castell de Begur i tots els drets que hi anaven lligats. Gràcies a aquest document, copiat, transcrit i estudiat en un treball recent,¹ descobrim la forma d'organització de la comunitat formada pels llocs i termes de Begur, Regencós i d'Esclanyà a inicis del segle XVII. En efecte, l'origen geogràfic dels quatre procuradors que van negociar la venda del castell ens identifica cadascun dels grups que integraven la comunitat –o “universitat”, en llenguatge de l'època– de Begur, Regencós i Esclanyà: dos eren de Begur, un pagès –Marc Mauri de Vall– i l'altre mariner –Antoni Carreres–, i els altres dos eren pagesos de Regencós –Antic Sabater– i d'Esclanyà –Pere Mató.

Aquesta diferenciació geogràfica es repeteix, el mes d'abril del 1605, quan tots els habitants de Begur, Regencós i Esclanyà, reunits a la plaça del castell de Begur, van ratificar un a un, amb la seva signatura, la venda efectuada el setembre anterior. Aleshores, descobrim l'organització política de la universitat: al capdamunt, el batlle, representant del senyor i recaptador dels seus drets; a continuació, els representants de la

comunitat, sis jurats i sis consellers, elegits entre els caps de casa de cada lloc segons una proporció que donava a Begur la meitat dels càrrecs i als nuclis d'Esclanyà i Regencós, l'altra meitat;² i, finalment, el conjunt dels caps de casa dels tres llocs: 65 de Begur, 22 de Regencós i 8 d'Esclanyà.

El territori sobre el qual la universitat exercia aquests drets coincideix amb els actuals municipis de Begur i de Regencós, que fins al segle XVIII van estar units.³ La delimitació parroquial, en canvi, era ben diferent: mentre el lloc de Regencós pertanyia a la parròquia de Begur, l'església d'Esclanyà i els masos que la voltaven depenien de la parròquia de Palafrugell. Ens trobem, doncs, davant d'un cas complex en el qual el territori depenent de les esglésies, la parròquia, no coincidia amb el que tenia el castell com a centre. L'origen d'aquesta situació remunta a l'edat mitjana i, més exactament, al moment en què es van aixecar els dos edificis més antics d'Esclanyà: l'església de Sant Esteve i la torre d'Esclanyà.

1. La parròquia

Arreu del bisbat de Girona, entre els segles X i XI la parròquia es va començar a instituir com una entitat territorial vinculada a una església: tots els feligresos hi havien d'acudir i hi havien de pagar delmes, primícies i altres drets, a canvi dels serveis religiosos que els oferien els clergues residents a cada temple. El temple de Sant Esteve d'Esclanyà és, justament, d'aquest període: les dues naus romàniques actuals daten del segle XI, però els fonaments de l'absis de la nau de tramuntana sembla correspondre a un edifici anterior, que seria del segle X. Tanmateix, la primera notícia escrita de la parròquia d'Esclanyà, utilitzada per situar les terres del mas Mates, és de l'any 1182.

Esclanyà, però, no era exactament una parròquia. Igual com les esglésies de Llofriu i Torroella de Mont-ras, la d'Esclanyà era una sufragània depenent de la de Sant Martí de Palafrugell, que era el centre d'un gran domini dels comtes de Barcelona. En efecte, un inventari dels drets del comte Ramon Berenguer IV, de l'any 1151, esmenta que tenia 50 masos a Palafrugell i 20 a Llofriu i que, a part d'altres censos, rebia els delmes dels dos llocs i

1 Vegeu: Elvis Mallorquí, *El castell de Begur, 1052-1604. Estudi i edició de la venda del Castell a la Universitat de Begur, Regencós i Esclanyà l'any 1604*, Begur: Ajuntament, 2004.

2 Tres jurats i tres consellers eren de Begur, mentre que hi havia dos jurats i un conseller de Regencós, i un jurat i dos consellers d'Esclanyà.

3 Entre el 1681 i el 1682 els síndics de la universitat de Pals i els de Begur-Esclanyà-Regencós van encetar un procés judicial contra els de Torrent i Torrentí, per delimitar els termes de cada universitat, que deuen coincidir amb els que avui encara són vigents.

els d'Esclanyà. El seu fill, el rei Alfons I, va deixar en testament a la casa del Sant Sepulcre de Jerusalem, l'any 1194, la *"villam de Palafrugello et villam de Lofredo ... cum suis terminis et pertinenciis"*, és a dir, amb els delmes inclosos. I, en efecte, cinc anys després el prior del Sant Sepulcre i un canonge de Girona van acordar els límits del *"terminale illius decime de Palacio Frugello et de Begur"*, que anaven del molí de Berenguer de Caner, resseguien el torrent de *"Pontij"* –probablement l'actual riera de Saltsesegues, que encara fa de límit entre Esclanyà i Regencós– i arribaven a la vinya de Guerau de Begur, segurament a prop del mar.

Segons una enquesta dels delmes de l'any 1362, elaborada a instàncies del bisbe de Girona, el delme de les terres de cereals i de vinya d'Esclanyà era, igual com el de Palafrugell, Mont-ras i Llofriu, per al prior de Santa Anna de Barcelona, institució que succeïa el Sant Sepulcre en la senyoria d'aquests indrets. El repartiment del delme del corall i dels peixos era, en canvi, una mica més complex: al terme del castell de Begur se'l repartien Blanca de Begur i el noble Gilibert de Cruïlles, però si els begurencs pescaven als termes de Begur i d'Esclanyà, només pagaven delme a la senyora de Begur; al terme del castell d'Esclanyà el delme se'l repartien el prior de Santa Anna i el senyor d'Esclanyà, però si els pescadors eren esclanyencs, el delme només el rebia el senyor d'Esclanyà.

La dependència de l'església d'Esclanyà envers la de Palafrugell que hem vist en relació al delme es repetia en relació al nomenament del clergue que servia a Esclanyà. Igual com a Palafrugell i a les seves sufragànies, era l'abat de Sant Pere de Galligants de Girona qui podia presentar els clergues al bisbe per tal que aquest els nomenés: així ho va fer el 1307 amb Pere Rouric, que l'any 1339 continuava a Esclanyà, tot i que va haver de prometre al bisbe que aniria a les escoles de gramàtica durant dos anys. Fins al segle XVI a Esclanyà hi hagué un clergue que administrava els sagraments als feligresos del lloc, però alguns d'ells passaven la feina i un sou misèrrim a un vicari, que moltes vegades també s'absentava de la parròquia. La raó és que les rendes eren molt pobres. Més tard, al segle XVIII, el rector de Llofriu

La Parroquia de Esclanyà
Foto: Carreras

s'encarregava personalment d'anar a Esclanyà i dir-hi la missa i atendre els feligresos.

2. El castell

La Torre d'Esclanyà, de forma quadrada, sembla correspondre a l'edifici principal de l'antic castell medieval del lloc, aixecat probablement al segle XII, potser pels propis Berenguer de Peratallada i Agnès que, l'any 1182, van imposar una llarga sèrie de drets feudals als habitants del mas Mates, en contra dels senyors d'aquest mas, el monestir de Sant Daniel de Girona. Les primeres notícies escrites del castell són, però, del segle XIII, de quan Gilibert de Cruïlles, segurament a través de l'hereva dels Peratallada, Guillema, esdevingué senyor d'Esclanyà. Segons els seus testaments de l'any 1295, Gilibert de Cruïlles i Guillema de Peratallada van traspassar els drets sobre els castells de Begur i Esclanyà al seu fill primogènit, Bernat de Cruïlles, el qual, igual com el seu pare, va concedir unes *"donaciones et concessionnes ac priuilegia, libertates et immunitates"* a les

La Torre d'Esclanyà
Foto: Carreras

universitats dels homes dels castells i viles de Cruïlles, Esclanyà i Regencós, que van ser confirmades pel rei Jaume II l'any 1312. És la primera vegada que es menciona l'existència d'una universitat a Esclanyà, però no és l'única d'aquesta època. L'any 1320 els homes dels llocs de Cruïlles, Peratallada, Regencós i Esclanyà, tots sota la senyoria dels Cruïlles, van haver de pagar una contribució per destrosses efectuades a llocs sota la senyoria del bisbe i del rei –Ullà, Torroella de Montgrí i Pals.

A Esclanyà, els Cruïlles hi tenien un batlle que s'encarregava de recaptar els drets dels senyors i d'exercir, en absència del senyor, tots els drets de la senyoria. Entre el 1302 i el 1320 ho va ser Bernat de Solls, que possiblement venia d'un mas Solls de Cruïlles. En aquesta època els reis, a través dels seus veguers, encara intentaven controlar l'exercici de la justícia, però quan les guerres que va protagonitzar el rei Pere III a partir del 1340, el van fer cedir molts dels seus drets als seus nobles, a canvi de subsidis i donatius per a la guerra. Així, el 1360 el rei va vendre a Gilabert de Cruïlles tots els drets de justícia, la jurisdicció, dels castells i llocs dels seus dominis que, al Baix Empordà, aplegaven: Cruïlles, Peratallada i Sant Cebrià dels Alls, d'una banda, i Begur, Regencós i Esclanyà, de l'altra. El castell de Begur havia entrat a formar part del domini dels Cruïlles uns anys abans, el 1336 com a mínim. Però ja no se'n va escapar mai més, i des d'aleshores, el castell d'Esclanyà va anar unit al destí del castell de Begur.

3. A l'interior de la parròquia i del castell

Hem vist, doncs, com des de l'edat mitjana, els habitants d'Esclanyà estaven sotmesos a una doble dominació: d'una banda, el prior de Santa Anna de Barcelona i l'abat de Sant Pere de Galligants controlaven l'església i, de l'altra, els Cruïlles controlaven el castell i l'uniren al de Begur. Cal dir, tanmateix, que eren pocs habitants: en documents anteriors a la Pesta Negra de 1348, només hem consignat 9 cognoms diferents de gent procedent d'Esclanyà –Mates, Raves, Vaquer, Bernat, Alenyà, Guerau, Puig, Pujada i Font–; i segons el

fogatge del 1378, hi havia 10 focs a Esclanyà sota la dependència dels Cruïlles. La població, però, encara es va reduir a la meitat l'any 1558, en què només hi havia 5 feligresos a Esclanyà, i només aleshores es va començar a recuperar fins als 8 veïns del 1605. Els cognoms d'aquest moment –Pasqual, Pou, Frigola, Vidal, Regencós i Sagrera– no tenien res a veure amb els medievals.

La comunitat d'Esclanyà estava estructurada internament per tal de fer front a les contribucions que, de manera ordinària o no, els Cruïlles i el rei li exigia. A més, a través dels obrers parroquials, havien de fer-se càrrec d'administrar el patrimoni de l'església quan el càrrec de rector era vacant. Però no va deixar de ser mai una comunitat molt reduïda que es veïe obligada a unir-se a les dues poblacions veïnes, Begur i Regencós, sotmeses a la mateixa senyoria dels Cruïlles, per tal de compartir les càrregues i partir-se els beneficis, en cas que n'hi hagués.

De totes maneres, el lloc d'Esclanyà no va perdre la seva pròpia entitat i identitat al si de la universitat del castell de Begur i dels llocs d'Esclanyà i Regencós. Això la va portar a reclamar, a la segona meitat del segle XVII, la segregació dels altres dos llocs. Cal recordar que les guerres de mitjan segle havien destrossat el país i arruïnat moltes famílies i moltes universitats de tot Catalunya. Esclanyà, però, segurament pel seu reduït pes demogràfic, no es va separar de Begur, a diferència del lloc de Regencós, que sempre havia estat dintre dels termes de la parròquia i del castell de Begur, se'n va separar definitivament al segle XVIII i encara avui continua com a municipi independent.

Però la proximitat a Palafrugell en comparació a Begur han atorgat sempre un caràcter diferenciat a Esclanyà i als seus habitants. De fet, durant el segle XIX i fins a l'any 1931, com a mínim, hi existia un "alcalde de barri" al qual els esclanyencs podien accedir més fàcilment. Les arrels d'aquesta situació, com hem vist, remunten a molts segles endarrere, gairebé al mateix moment en què es va formar un primitiu nucli habitat a Esclanyà. Més tard, nasqueren la parròquia i el castell que han dirigit les vides dels seus pobladors cap a les dues poblacions veïnes: Palafrugell i Begur.

Estiu 2005

Una de les tasques més conegudes de l'Oficina de Turisme és la d'atenció al públic que visita el nostre municipi. Tot i que el flux de visitants varia mes rere mes al llarg de tot l'any, la Setmana Santa marca un punt d'inflexió en la temporada turística. A partir d'aquesta festivitat, s'inicia un intens moviment turístic que durarà fins mitjans d'octubre i que es notarà majoritàriament els cap de setmana. Com és tradicional els mesos de màxima ocupació i activitat són el juliol i l'agost. No obstant això, cal remarcar que no es pot comparar l'estat d'ocupació del poble amb els passants de l'Oficina.

El tret de sortida aquest any l'han donat els holandesos, belgues, i francesos.

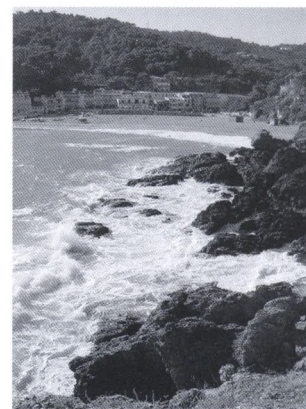
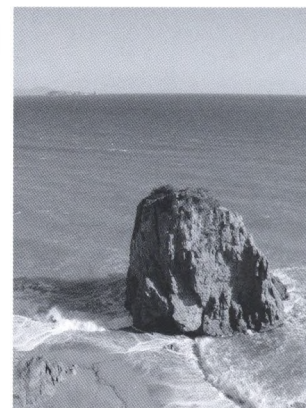
Cal destacar que aquest últims ens han visitat massivament, i en comparació amb altres anys han prolongat la seva estada fins a finals d'agost. Pel que fa al turisme nacional (a part de Catalunya), de la resta de l'Estat Espanyol s'ha iniciat amb gent de Pamplona, i hi ha hagut un increment espectacular de turistes de la Comunitat de Madrid.

L'oficina de turisme de Begur va tenir també presència a la Fira de l'Arròs de Pals

Foto: A. Tàpies

PAIS	JULIOL	AGOST
CATALUNYA	796	1233
LOCALS	119	41
Andalusia	31	33
Aragó	63	84
Astúries	9	6
Canàries	5	6
Cantàbria	16	9
Castella Madrid	212	323
Castella i Lleó	49	35
Extremadura	3	6
Galícia	6	2
La Rioja	22	45
Múrcia	8	8
Navarra	55	7
País Basc	71	154
País Valencià	51	85
Illes Balears	2	5
Andorra	9	0
Alemanya	185	163
Bèlgica	115	30
França	713	806
Holanda	305	160
Islàndia	6	0
Irlanda	31	12
Itàlia	44	92
Països Nòrdics	58	9
Portugal	7	1
Regne Unit	471	291
Rússia	0	0
Suïssa	44	4
Altres EUROPA	50	3
Àfrica	0	0
Àrabs, Països	3	0
Àsia	3	1
Canadà	5	5
Oceania	11	2
Sud Amèrica	40	40
U.S.A	33	16
TOTAL	3041	4698

Fotos: Alfred Barrós

Isabel Marquès, amb Ramon Folch i Camarasa, director de la Fundació Folch i Torres i la pomellista Lola Moret, davant de la bandera dels Pomells que s'exhibeix a l'Ajuntament de Begur
Fotos: Carreras

Isabel Marquès

Aquest 12 de setembre ens deixava, als 93 anys, Isabel Marquès Regincós, una popular begurenc coneguda i estimada per tothom. Isabel Marquès havia nascut a Begur l'any 1912. Ella i la seva germana Antònia van quedar òrfenes de pare de ben menudes.

Des de jove, la Isabel va sentir gran passió per la música i va cantar al cor parroquial. Després, va acompanyar sovint el mestre Frederic Sirés tant en vetllades artístiques com en visites a l'Asil de Palafrugell, on cantaven missa al matí amb les monges i tot seguit amenitzaven les tardes de la gent gran.

Fou també un membre destacat de Els Pomells de Joventut, ja que arribà a ser secretària del grup de les "Orenetes de la Costa Brava".

Amb vint anys fou elegida miss Begur, quan ja festejava amb Salvador Geronés, amb qui es casaria i tindria tres filles i un fill.

Isabel Marquès fou sempre una persona amb inquietuds artístiques que va participar en diferents iniciatives del poble i durant un temps fou presidenta de l'Associació de Gent Gran de Begur. L'any 1998, arran del centenari del mestre Sirés, vam entrevistar la Isabel Marquès, encara eixerida i plena de vitalitat. Ens va explicar, amb nostàlgia, un munt de records d'aquella època.

Cinc anys més tard, el 2003, i amb motiu de la instal·lació a l'Ajuntament de la bandera dels Pomells de Joventut de Begur, Es Pedrís Llarg

tornà a entrevistar a Isabel Marquès. Reproduïm un breu paràgraf d'aquella entrevista, atès que les respostes de la Isabel foren molt significatives i ajuden a entendre mínimament la seva rica personalitat:

"Ens agradaria saber quins són els records d'aquella època –els anys vint– quines activitats realitzaven Els Pomells de Joventut.

Doncs fèiem una mica de tot: excursions, teatre, cantades. Una de les excursions més maques va ser una trobada a Montserrat amb altres pobles de Catalunya i amb Folch i Torres. Fèiem moltes vetllades al Casino i tenien molt d'èxit perquè assajàvem molt. En Sirés s'encarregava de la música. Era molt maco perquè tant es feien coses per a nois com per a noies i teníem molt respecte per la gent gran. Una vegada mossèn Salvador va fer tocar Els Segadors a l'església i tots estàvem una mica espantats, perquè no sé pas què hauria passat si la cosa s'hagués embolicat. Llavors hi havia moltes coses que poc que es podien fer així com així

¿Creu que avui en dia el jovent s'engrescaria amb una associació semblant?

Em fa l'efecte que no, perquè llavors ens inculcaven molt la religió i el respecte i ara el jovent no en vol saber gaire res. Trobo a faltar aquell respecte que nosaltres teníem per la gent gran i sempre que podíem els ajudàvem."

A Begur trobarem a faltar a la Isabel, però, sortosament, ens queda el seu mestratge.

Acompanyant el mestre de Sils

Imatges inimaginables enguany

Algunes potser tenen més d'un segle; altres poc menys.

Una fàbrica que des de l'incendi i la tramuntanada del 1917 ja quedà força malmesa: enguany, ni vestigi.

Estampes poc freqüents: dones treballant a la fàbrica Forgas (a primers del segle XX). Malgrat que, tot i essent lluny de Suècia, segons el batlle de can Fanga enguany el percentatge de dones que treballen fora de casa ha augmentat en mig any un no sé quants, coma, no sé quants per cent dubto que la proporció superi la de Begur els anys deu.

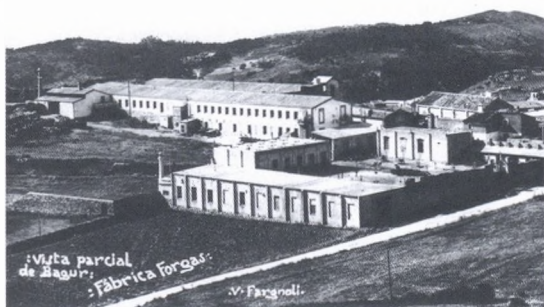
La vestimenta femenina ha canviat: no així la dels homes, llevat de la pràctica desaparició de "cannotiers", bolets i gorres. Jo no freqüento les platges: nascut gairebé al tall de l'aigua, considero que ja he complert. Però, segons em conten, fins i tot s'exhibeixen els genolls!

El que sí que segueix són les sardanes a la Plaça de la Vila. El homes sense "coiffure", però: les dones ensenyant el turmell (qui ho havia de dir!); però la dansa com sempre. **Alfred Arruga**

3

1

1 La fàbrica (una foto irrepètible)

2 Selecció de taps de suro

3 Sardanes a la Plaça de la Vila; 1915

4 Tot dones

5 Els vestits de bany, 1810

2

5

Lluitem contra l'oblit

Pel novembre de l'any 1975 tothom tenia molta por. En Franco s'estava morint i el perill d'una altra ensulsiada neguitejava la gent. Llavors, va començar l'anomenada "transició política", un procés delicat i llarg, amb la intervenció de personalitats de molta vàlua, el qual va conduir a la democràcia. Tot plegat s'assemblava a un miracle i la societat espanyola ha reconegut a bastament el mèrit dels polítics d'aquell període de la nostra història.

Tanmateix, el neguit i la por d'aquells anys va propiciar un silenci generalitzat en vers tot allò que fou la vida del país des del 19 de juliol de l'any 1936. Era la manera de passar per sobre de les posicions enfrontades de molta gent i d'evitar de posar pals a la roda de la transició. El resultat, però, ha estat un oblit que, a hores d'ara, ja comença a ésser injustificat perquè es corre el perill d'esborrar un període importantíssim de la nostra història.

Si ens mirem com han portat situacions semblants les altres nacions que han patit trasbalsos semblants als nostres, veurem els japonesos com no tenen cap problema amb llur emperador després de fer-lo baixar del cel (el tenien per Déu). Els americans, anglesos, francesos i alemanys, completament reconciliats, recorden i commemoren els episodis cabdals de la segona Guerra Mundial i fins i tot de la primera. Els cementiris militars són espais molt ben cuidats així com els llocs o escenaris de les principals operacions militars. Aquests camps de batalla estan delimitats, senyalitzats i, en certa manera, convertits en museus. Les platges de Normandia, les trinxeres de Somme, els forts de Verdun, les pistes de les Ardenes, etc. són visitables i d'aquesta manera s'han convertit en instruments didàctics per a la memòria històrica.

Aquí, vam patir una guerra ferotge la qual fou, a més a més, enverinada per les rivalitats de les potències europees. Mentre França i la Gran Bretanya es van amagar al darrere de la "no intervenció", Alemanya i Itàlia van proporcionar de material a Franco. La República solament va poder proveir-se de material modern de la Rússia soviètica. El resultat d'aquella guerra no podia

ésser d'altre del que va ser: la victòria del bàndol més ben armat, amb més artilleria i, sobretot, més aviació.

Després, hi hagué un llarg període de dictadura. Els odis de la gent estigueren presents molt de temps i, finalment, ja en la democràcia, un pacte tàcit, una entesa sense paraules, va fer caure l'oblit sobre aquells anys tan decisius i espessos de la nostra història.

Mentrestant, la Unió Europea ha apartat el fantasma de la guerra en el nostre continent, i en el nostre país la reconciliació sembla que avui dia ja és un fet. Ara se senten veus que reclamen tenir cura de la nostra memòria històrica. Últimament, sovint hom pot llegir escrits, escoltar i veure opinions de gent instruïda en els mitjans de comunicació que reclamen l'obertura de les fosses comunes que són conegudes i, en general, recordar els fets i les persones d'aquella època. Sembla que el jovent està molt desinformat: es diu que hi ha qui es pensa que en Franco fou un cantant.

Els fets d'armes més importants de la nostra guerra civil tingueren lloc a les terres de l'Ebre. Allò fou un esdeveniment comparable amb d'altres que ja hem esmentat de la Segona Guerra Mundial. És molt lamentable l'oblit que hi ha i és per això que vull dir que a la biblioteca municipal de Begur hi trobareu un llibre titulat La batalla de l'Ebre, de l'editorial Pòrtic, en el qual s'explica amb tota mena de detalls, fotografies i mapes els esdeveniments d'aquella batalla.

Joaquim Valentí i Fiol

*Fotografia extreta del llibre
La batalla de l'Ebre
Història, paisatge, patrimoni*

Cal urbanitzar acuradament

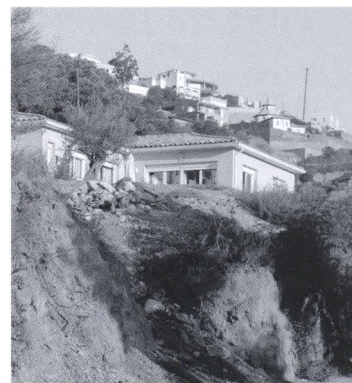
Ja fa temps que vaig llegir un article que em va cridar l'atenció. Era a LA VANGUARDIA, dins la secció "Vivir" del dia 21 de maig de 2005. Es titolava "Finançament d'espardenya" i en ell es feien una sèrie de reflexions en vers com els municipis turístics recorrien, per al seu finançament, als ingressos derivats de la construcció.

Es deia entre d'altres, i d'acord amb les opinions o fets reals presentats per responsables municipals de diferents Ajuntaments de tot el litoral català, que "gràcies al boom de la construcció els Ajuntaments ingressaven un percentatge més elevat del pressupostat", la qual cosa compensava els minsos fons que rebien de l'estat. Però, és clar, aquesta invasió urbanística permesa, sense fre, obliga els Ajuntaments a redimensionar contínuament els serveis al municipi, ja que no són iguals les necessitats a l'estiu que a l'hivern, pel que fa a increment de població a causa del turisme. Una proposta que es feia, o es fa, d'acord amb el text de l'article, és que l'estat pagués en funció de la mitjana de població al llarg de l'any, no tan sols pels veïns censats. Sembla que hi ha municipis que han venut fins i tot patrimoni municipal per cobrir necessitats i per descomptat s'alcen veus, també des de la Generalitat, que diuen que la solució a curt termini passa per reformar la llei d'hisenda local per tal d'augmentar el percentatge d'impostos cedits als Ajuntaments. Alhora sembla que des d'alguns Ajuntaments de la costa s'alcen veus que consideren que seguir amb aquest creixement urbanístic ja no és sostenible. Encara bo que ja es comença a manifestar obertament aquesta mena d'aberració que s'està fent arreu, i no tan sols al litoral.

Estic convençut que no tot aquest afany d'urbanització està motivat per atendre el turisme, sinó també per l'increment de segones residències, ja que són moltes les famílies que passen els caps de setmana i vacances durant l'any als indrets que han escollit per canviar d'aires, així com per l'increment demogràfic per raó de la immigració, sigui del país o d'altres, i al propi creixement dels pobles pel fet que el personal canvia de residència buscant indrets més tranquils, confortables o més

a l'abast de la feina. En aquesta problemàtica hi coexisteixen molts de factors. És clar, tot el conjunt afecta, sens dubte, els serveis que els pobles han de donar, és evident. Cal tenir molt en compte que el fet passa no tan sols en els pobles o ciutats turístics, sinó arreu, tal com ja he comentat. Un exemple l'estic vivint en el poble (ara ja ciutat) on vaig néixer. De ser eminentment agrícola, es deia que era l'hort de Barcelona car els seus productes eren molt apreciats a ciutat i, fins i tot, arreu del país així com a l'estranger, va passar a créixer com a poble industrial i en aquests moments s'està convertint en una gran ciutat dormitori. La indústria va desaparèixer i només es pensa a lliurar terrenys per edificar. L'objectiu és fer una gran ciutat, amb molts de serveis públics com són el tren d'alta velocitat, trens de rodalies, línies de metro (dues millor que una), etc. Això sí, els preus de l'habitatge més elevats del mercat allà els trobareu. I com afecta aquesta nova situació en el propi municipi? Al meu entendre hi manquen molts d'altres "serveis" que, a l'engrandir-se, o s'han perdut o no es donen per part de tots: neteja, educació viària, seguretat, tracte humà, etc. En definitiva, caliu de poble. Cal créixer, és evident, però no desmesuradament, sinó racionalment.

Es fa palesa la necessitat d'analitzar a qui beneficia i a qui perjudica aquest creixement, tant en els pobles turístics com d'altres. Hauria d'existir un equilibri entre el que es pot oferir per incrementar la població de veïns fixos o estacionals fins a un límit, i sense malmetre la singularitat del poble i el seu entorn. Ja ho he manifestat en altres ocasions. Res s'ha de perdre i menys la pròpia identitat com a poble. Per desgràcia, en molts de casos que coneixem ja no hi som a temps, i pel

Metamorfosi del territori

La torre del convent de Santa Reparada envoltada de pals i fils de telèfon i elèctrics propis del començament del segle passat

Fotos: Alfred Barrós

*Una imatge d'aquella meravella que fou el carrilet. De "El tren del Baix Empordà" de C. Salmerón Bosch. Ed. "Els Trens de Catalunya", 1985. Fotografia amablement facilitada per la Biblioteca de Palafrugell

que es veu, la degradació continua avançant. Qui se'n beneficia de tot aquest increment urbanístic?

Els ajuntaments, en funció de les necessitats, interessos o pressions, requalifiquen terrenys quan convé, passant un sòl agrícola a urbà per exemple, i a partir d'aquí els ingressos per als impostos són clarament diferenciats i van augmentant a mesura que es va edificant. Ben segur que aquests ingressos s'haurien de compensar en el pressupost amb les despeses originades per nous carrers, voreres, aigua, clavegueram, enllumenat, recollida d'escombraries, senyalització, serveis de neteja, etc. Però no és així. Com més creix el poble, més elevat és el pressupost de l'ajuntament. S'han d'ampliar els serveis, i llavors cal disposar de més materials i personal, propi o subcontractat, per dur-los a terme, amb la qual cosa les despeses es van fent cada volta més grans i cal, per tant, disposar de nous ingressos per cobrir les variacions del pressupost. És com un gos que es mossega la cua.

Però a més, potser amagat, a la fi sempre hi ha algun especulador o promotor amb interès tan sols de fer diners i més diners. I se li permet fer-ho. Hom podria pensar que junt amb d'altres persones del mateix caire del món de la banca, indústria, política, etc., estarien competint, potser, per saber qui pot arribar a ser el més ric del cementiri. És possible. El preu dels solars és cada dia més alt, la construcció està pels núvols i els preus dels habitatges és del tot desorbitat. No té cap sentit el que s'està pagant pels habitatges influenciat sens dubte per la demanda del mercat. Perquè a la fi, d'on surten les misses? Tant els impostos com els habitatges són pagats pels compradors i si aquests deixen d'assolir el poder adquisitiu que cal, malauradament s'entrarà en crisi. Però a banda del cost, el que sí que sembla cert és que aquesta exagerada proliferació d'habitatges arreu dels municipis, sense ordre, especialment a la costa, és com una bola de neu que cau rodolant pel pendent sense poder aturar-se, cada volta més gran, fins que arriba a un lloc que xoca i s'estavella. Qui sap si és això el que ens passarà si abans no tenim la cura i capacitat de posar-hi fre.

Pere Rodríguez i Darnés

De Barcelona a Begur II Cop psicològic: El litre excedeix 1 euro

Que n'ha passat de canvis la peripècia del viatge des del "Del Buret a la Rúbia", la deliciosa descripció de Joan Martí Morera, rememorada per M. Frigola (1)! Tampoc en la immediata postguerra l'aventura era bufar i fer ampolles (2). Però de les nou hores del "faetó-tren-correu-truita-a-l'Empalme-carrilet (fotografia 1, aquella meravella de trenet!) -i tartana" als vuit o nou quarts d'enguany hi ha diferència (malgrat que sé d'un cas de qui, en un week-end de pont, va trigar més de deu hores!). El que sí que ha canviat, i gegantescament, és el preu del viatge. Quan evocava el meu primer de postguerra (2), recordava que amb set drets n'hi havia per gasolina i un àpat a Cal Coix. Però és que, amics, un litre de carburant costava 46 cèntims: l'equivalent a quatre mil·lèsimes d'euro. Trencada la barrera psicològica 1 litre = 1euro, ja la ballem. Mentre el preu no excedia 0.99, tant li feia 0.91, com 0.92, 0.96 o 0.99. Era la sensació que per cada euro et tornaven alguna cosa (tant li fa si 1, 2, 3, 4 o 9 cèntims). Però trencat el gel, ja tan li fot 1.05, com 1.20, 1.60... Amb l'experiència viscuda, fent càlculs, i per poc que Nostre Senyor em concedeixi uns anyets més en aquest vall de llàgrimes, jo em veig pagant el litre a 5,6, o 7 euros (nous euros, naturalment) puix que, al pas que anem, encara em faig il·lusions de veure el nou euro (= 100 euros antics) com veieren els nostres veïns del nord amb llurs francs fa uns anys.

Alfred Arruga

1. Frigola, M. *Te'n recordes? Es Pedrís Llarg número 37, setembre 1996*
2. Arruga, A., *De Barcelona a Begur, Es Pedrís Llarg número 55, març 2001*

Pregó de la Festa Major de Sant Pere 2005

Bona tarda a tothom.

Amics de Begur, abans de dir-vos algunes paraules voldria donar les gràcies al senyor Carles Arnau, alcalde del nostre poble des de fa deu anys, i a tots els seus col·laboradors que em van demanar de ser avui al pregó. Fer el pregó és un gran honor i encara molt més per a mi, que sóc belga, un belga d'expressió francesa. I també voldria donar les gràcies a tots els begurencs que des de fa molts anys mai no em diuen que sóc un estranger, ben al contrari, em diuen: "Ricard, tu ets un begurenc". Sí que sóc un begurenc, no de naixement, però de tot el meu cor.

Avui, per parlar-vos, jo hauria preferit llegir una carta, perquè jo no tinc la facilitat de locució d'un alt responsable polític. Però alguns de vosaltres sabeu que mai més, mai més, podré llegir, mai més podré escriure ni conduir ni tampoc mirar la televisió. És així: són coses de la vida que hem d'acceptar.

Us parlaré, doncs, de manera espontània, i si em permeteu amb un pensament per a la meva mare. La meva mare, que va venir algunes vegades aquí a Begur amb el meu pare, i que estimava molt Begur i els begurencs. La meva mare que fa tres setmanes ens va deixar per anar a comptar els estels, però tan lluny, tan lluny de la meva presència.

Fa més de 30 anys vaig descobrir una perla, vaig descobrir la perla del Baix Empordà. Vull dir que vaig descobrir el poble de Begur. Begur ha canviat molt en 30 anys,

però sempre ha estat un poble acollidor, ben net, on podem respirar un bon aire. Un poble on encara avui tothom se saluda cada dia, perquè al meu país ja fa temps que, en entrar a una botiga i dir bon dia a tothom, de vegades una persona et contesta però els altres et miren com si fossis un extraterrestre.

Begur és un poble petit, però amb moltes activitats tant a l'hivern com a l'estiu: exposicions de pintura i altres activitats com conferències, cursos d'idiomes, manualitats, informàtica, balls, esports, concerts, lluita contra el càncer. Moltes activitats, doncs, gràcies al dinamisme de l'Ajuntament i de tots els seus col·laboradors. Gràcies a homes i dones de bona voluntat que estimen el seu poble, gràcies a homes i dones que sempre estan al servei dels altres.

És per tot això que fa quasi 30 anys la llum de la meva vida, vull dir la meva dona, i jo vam decidir de fer-nos una casa a Begur. Vam demanar al nostre amic de sempre, en Ricardo Soler, que ens construís una casa, però no per a les vacances sinó per venir a viure aquí tot l'any. I en Ricardo ens va construir una casa molt maca. I ara fa 14 anys que som aquí i ens sentim molt feliços, la meva dona i la seva mare, que té quasi 99 anys i conserva una memòria que Déu n'hi do, i jo.

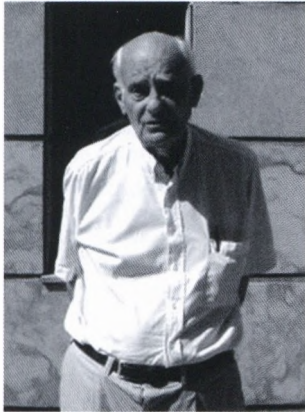
Un dia, parlant amb el meu amic Josep Carreras (no el tenor de Barcelona, sinó en Josep Carreras el begurenc), que ja fa 2 anys que ens ha deixat, li vaig dir: "Josep, a mi m'agrada molt llegir i m'agrada molt escriure". "¿I per què tu no escrius amb nosaltres a *Es Pedrís Llarg*?" va contestar-me. Jo li vaig dir que no sabia pas escriure en català, però ell em va dir que no em preocupés, que podia escriure en castellà i ell mateix m'ho traduiria al català. Així doncs, vaig escriure alguns textos que molt amablement els responsables de *Es Pedrís Llarg* van publicar. Però un dia em vaig dir "Collons Ricard! Tu vius aquí a Begur, a Catalunya, i aquí es parla el català. Has de parlar el català i l'has d'escriure." I quan per primera vegada l'Ajuntament de Begur va organitzar un curs de català, no per als

estrangers, sinó per als catalanoparlants que, per culpa de la dictadura, no havien pogut estudiar el català a l'escola, jo m'hi vaig apuntar. La professora, una senyora jove molt maca i molt simpàtica, es deia Núria Aupí. Després vaig apuntar-me a un altre curs amb una professora joveneta, també molt maca i molt simpàtica que ara ha tingut una criatura, i que es diu Montse Obrador i tots coneixeu. A la Nuri i a la Montse els vaig donar les gràcies per la seva paciència d'ensenyar-me el català, perquè així vaig poder escriure poesies en català que també van ser publicades en *Es Pedrís Llarg* i que vaig recitar al *Racó Poètic* de Palafrugell amb la senyora i amiga Carme Hostalet. També vaig recitar algunes poesies aquí, al Casal de la Gent Gran de Begur.

I ara per acabar, ja que el discurs no pot ser molt llarg, us diré que hi ha una altra cosa que m'encanta i és veure les sardanes. El poeta Joan Maragall, en la seva poesia *La Sardana*, escrivia: "La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan." Per a mi és més que una dansa, és com un símbol de l'amistat, de la fraternitat, com un símbol de la llibertat. Símbol de l'amistat i la fraternitat perquè tothom pot entrar en aquesta cadena d'unió donant les mans als seus veïns d'esquerra o de dreta (i no parlo pas de política, sinó de la sardana). Un símbol de llibertat perquè tothom pot sortir-ne quan vulgui. És tan maca la llibertat, és tan maca la fraternitat, és tan maca l'amistat. L'amistat escassa flor dissimulada que més sovint voldríem collir. L'amistat, preciosa pedra amagada que adés i ara desitjaríem descobrir. L'amistat, sentiment noble i rar dels homes. Pedra de diamant, estel brillant. Amistat sincera, amistat vertadera. Com la fraternitat, com la llibertat... t'estimem, tu, l'amistat.

Visca la festa major de Sant Pere. Visca el poble de Begur.

A totes les dones, joves i menys joves, un petó i a la llum de la meva vida tres petons. I ara, que comenci la festa. Moltes gràcies.

Alfred Arruga

Alfred Arruga i Forgas és oftalmòleg de professió i un enamorat de Begur i la seva història. Col·labora sovint amb *Es Pedrís Llarg* amb articles que repassen, amb lucidesa i sentit de l'humor, els canvis que han viscut les persones, els costums i els paisatges al llarg del temps. Malgrat la seva modèstia, Alfred Arruga és una persona poliglota, culte i amb grans inquietuds intel·lectuals.

Ens podria explicar la seva relació amb Begur?

Vaig néixer a Begur, concretament a la platja d'Aiguablava; dec ser un dels pocs mamífers que ha nascut en aquesta platja. La meva família materna era tota begurenca i per a mi Begur és un lloc que mai no em podrà ser indiferent. A més de tot això, Begur ha estat durant molts anys el nostre destí de descans a l'estiu.

El meu pare es va enamorar de la meva mare i es va enamorar de Begur i suposo que em va transmetre part d'aquesta estima.

Vostè sovint ha escrit a Es Pedrís Llarg sobre els canvis que ha experimentat el poble, com veu Begur, després de tants anys de venir-hi?

Sens dubte Begur ha canviat enormement en aquests anys. És cert que hi ha gent a qui li agraden més les pedres que el verd, però jo tinc un gran respecte per totes les opinions i també per les diferents de les meves. És evident que m'agradava més el Begur de quan jo vaig néixer, però tot és qüestió de gustos per bé que hi ha coses que no s'han fet amb prou encert.

De tota manera totes les generacions tendim a idealitzar el passat quan el cert és que, en general, cada dia es viu millor. La joventut cada dia té més sentit de justícia.

Només cal recordar que abans hi havia molta gent que es moria de gana mentre altra gent vivia en l'opulència. Jo tinc una gran admiració pel que treballa, sigui quina sigui la seva feina; i sento un gran menyspreu pel qui explota i s'aprofita dels altres, i sobretot per l'especulador.

El seu pare, el Doctor Arruga, fou una persona il·lustre al nostre poble, fins i tot l'escola de Begur porta el seu nom. Com el recorda?

Fou una persona, com he dit abans, que de seguida

es va enamorar de Begur. Crec també que l'afecte era mutu i el poble de Begur també el tenia en gran estima.

Fill d'oftalmòleg, va voler seguir la mateixa carrera i ho va fer amb una voluntat notable: el seu fou el millor expedient de la seva promoció. Malgrat els èxits mai no es va creure el millor: la seva frase en rebre "L'Honoris Causa" d'Edinburg (poc després del de Heidelberg) va ser: "Sí, he treballat; però altres han treballat tant o més que jo: fins i tot llurs idees foren inicialment millors que les meves. La sort o les circumstàncies no els van ser favorables: potser ells haurien d'estar aquí, i no jo". Hi ha aspectes del meu pare que potser molta gent, que no el va conèixer de prop, ignora. Per exemple, quan una persona patia es mostrava carinyós gairebé fins al ridícul. Per contra, amb els que li seguien la veta o l'adulaven era esquerp com ningú.

El recordo també com una persona molt esportiva, que gaudia moltíssim del mar i totes les activitats que s'hi podien practicar. Havia jugat també a futbol amb un club que es deia Futbol Club Català, que en un partit va vèncer el Barça per quatre a zero i un dels golejadors va ser el meu pare.

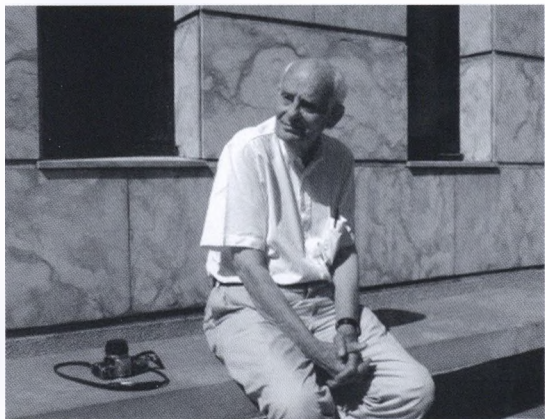
Vostè va continuar les passes del seu pare i també va cursar la carrera de medicina.

Així és, vaig estudiar oftalmologia. M'he passat sis anys de la meva vida a l'exili: tres anys a Suïssa i tres anys a Anglaterra.

A Anglaterra vaig tenir la sort de gaudir de la generositat d'un professor que va voler que publicqués un cas insòlit, diagnosticat per ell, per donar-me a conèixer i obrir-me camí. Primer jo m'hi vaig negar perquè considerava que allò era un frau, però finalment vaig haver d'acceptar perquè si no s'ofenia.

L'any 1949 vaig poder comprovar un cop més la generositat dels anglesos, ja que el meu cap es va entestar que jo fos el primer fora del Regne Unit que practiquéssim un nou sistema d'implantació de lent per a cataractes. Fins i tot els meus companys, en to de broma, em deien "El tercer home", perquè era la tercera persona en tot el món que realitzava aquella operació.

Però a Anglaterra a més d'operar vaig aprendre

quelcom bo tan estès en altres latituds: la solidaritat. Aquells anys de postguerra el menjar (pèssim com sempre) era escassíssim: però passava gana tothom, des del més pobre fins als ducs.

Com ha viscut l'evolució de la medicina en aquests anys?

En la meua especialitat el canvi ha sigut tremend. Jo fa sis anys que m'he retirat i li puc dir que, en alguns aspectes, en els últims deu anys s'han produït més canvis que en un segle. El meu fill, també oftalmòleg, practica tècniques que quan jo exercia eren impensables.

M'agradaria acabar preguntant-li pels seus records d'infantesa i joventut quan venien a passar les vacances a Begur.

Doncs, imagini's: vacances, estiu i un infant lliure del captiveri del col·legi de jesuïtes. Érem tota una colla de mainada, germans, cosins, i altres familiars, de Fornells i Aiguablava. En aquella època érem els únics nens que corrien per allà i ens ho passàvem de meravella.

La joventut ja em va enganxar amb la guerra civil i jo era de "La quinta del biberón". Em vaig posar malalt un any abans d'esclatar la guerra i em van enviar a França per curar-me; gràcies aquest fet em vaig lliurar de la guerra. Llavors ja no vam tornar a casa fins acabada la guerra civil.

Miquel Martín i Serra

Parlem bé

- Mite'l. - digué en Xicu en veure en Jordi acabat d'arribar a Begur.

- Mite'l?- féu en Jordi- què vol dir això?

- Ja veig que no m'entens. És que als de Barcelona aviat us haurem de parlar en castellà. "Mite'l" és, o era, sa manera que a Begur teníem de dir "mira-te'l". Una manera afectuosa d'expressar sa sorpresa de trobar un amic.

- Bé, doncs, mite'l, Xicu, mite'l- féu en Jordi posant-se fumeta.

- Ara ja et diria allò de: puja aquí dalt i balla. Però deixem-ho estar.

- És que entre paraules i frases típiques de Begur que només enteneu vosaltres, i gent que parla malament, vindrà un moment que serà difícil fer res en aquest poble.

- Ei, ei, què vols dir amb això de "gent que parla malament"?- digué en Xicu - que aquí a Begur es parla bé. Vull dir que no és un poble d'aquells que tenen gent renegaire.

- No volia pas dir això, Xicu. Volia dir que hi ha gent que quan parla es "menja" paraules, o lletres, i costa de saber el que et diuen.

- Això passa a tot arreu, Jordi. No solament es "mengen" paraules i lletres sinó que encara es fan altres coses que dificulten molt la comprensió. Per exemple: hi ha gent que canvia els accents i d'una paraula plana en surt una altre d'aguda o d'una d'esdrúixola en surt una de plana o aguda.

- "Bueno", això no passa pas a Barcelona... -digué en Jordi.

- No pas poc! -féu en Xicu- fins i tot això hom ho sent a sa TV, que ve de Barcelona. Sovint, quan un locutor de sa TV o sa Ràdio llegeix el que va dient, canvia els accents perquè ell mateix no domina sa lectura i no sap ben bé el que explica.

- Això sí que passa...

- A més, això que tu dius de "menjar-se" paraules o lletres, a sa TV i a sa ràdio és molt freqüent. Per tant, Jordi, no ho diguis de nosaltres perquè sa TV i quasi totes ses ràdios que parlen en català surten de Barcelona.

- Doncs, saps el que et dic avui, Xicu? Allò que tan sovint em deies tu a mi: puja aquí dalt i balla.

Grèvol

Exposicions: Temporada d'estiu

Maties Carreras va encetar la temporada estiuenca amb una exposició fotogràfica que va reunir un nombrós públic. Del 10 al 26 de juny vam poder submergir-nos en l'apassionant viatge que aquest jove begurenc va fer per l'Índia. Persones, animals, llocs... que ens traslladen a un altre univers ple de colors, d'aromes i de sensacions. Imatges que recullen amb gran sensibilitat i vivesa les intenses sensacions que aquest fotògraf va experimentar durant la seva estada en aquest país oriental. Com el mateix autor explicava en el díptic de la seva exposició: "D'aquesta manera, a través de les fotografies, l'essència del meu viatge m'ha acompanyat fins avui. Cada imatge conserva aquell record i el que és més important, tots els records els conservo en imatges".

Hidalgo Portero va exposar les seves aquarel·les del 28 de juny al 10 de juliol. Una pintura que mostra l'estret vincle del pintor amb la natura, a través d'un paisatge suggeridor i plens de matisos. La seva obra es caracteritza per un marcat estil propi i en constant evolució, amb una pinzellada fluida i lleugera.

Jordi Gich, guanyador de la passada edició del Concurs d'Arts Plàstiques de Begur, va exposar la seva obra escultòrica a les Escoles Velles del 12 al 24 de juliol. Una exposició que repassa l'obra de l'artista i la seva evolució. Unes escultures extretes de les formes percebudes en la quotidianitat i de la gran sensibilitat d'un artista atent a tot el que l'envolta.

I després fou... la forma! es va inaugurar el passat 29 de juliol i va restar oberta fins el dia 21 d'agost. Aquesta exposició és una reflexió sobre l'origen i l'èxit de vuit formes molt freqüents en la natura: l'esfera, l'ona, l'angle, l'hèlix i l'espiral. La mostra està il·lustrada amb objectes reals, unes 200 peces provinents d'arreu del món, i permet la interacció dels assistents.

Maties Carreras Foto: Carreras

Jordi Gich Foto: A. Tàpies

Concurs d'Arts Plàstiques de Begur

El Concurs d'Arts Plàstiques de Begur ha arribat enguany a la seva XX convocatòria i, un cop més, ha comptat amb una àmplia participació d'artistes d'arreu de Catalunya.

La present edició ha reunit 61 participants, 10 dels quals eren de Begur. Cal destacar també la varietat d'estils i tendències de les obres així com la nombrosa presència d'escultures realitzades amb diversos materials. El jurat d'aquesta edició estava compost per

l'artesana Dolors Bosch i els pintors Quim Domene, Jordi Gispert, Robert Manera i Bep Marquès.

El nombrós públic aplegat a la Sala d'Exposicions de les Escoles Velles va poder presenciar el lliurament de premis que, com cada any, va coincidir amb la Diada Nacional de Catalunya. El primer premi va recaure en el pintor de Montcada i Reixac, Pedro Gómez Ballesta, pel seu oli *Oleo can Rocamora*. Eduardo Soriano Huet, de Barcelona, va rebre el segon premi pel seu quadre *L'arbre*. El tercer premi fou per a l'escultura en pedra de Monika Engelhaupt, de Girona, titulada *Nunca más guerra*. Com és tradicional en les darreres edicions, el jurat va concedir un premi especial a un artista begurenc, que enguany va recaure en Lola Lasurt Bachs per la seva escultura *Empremtes*, elaborada en bronze i marbre tallat.

Pedro Gómez Ballseta, el guanyador i la seva obra Foto: A. Tàpies

